

Dato: 14.10.2026

Deres ref:

Vår ref:

Saksbehandler:

Arkivkode:

Eva Næss Karlsen,
tlf. 900 63 086

Osloregionen innspill statsbudsjett 2027 – høringsnotat til energi- og miljøkomiteen

1. Innledning

Osloregionen IPR er Norges største interkommunale politiske råd og består av 62 kommuner, inkludert Oslo, med til sammen 2,2 millioner innbyggere. Det strategiske samarbeidet skal styrke hovedstadsregionens utvikling som en bærekraftig og konkurransedyktig region.

Representantskapet i Osloregionen IPR har vedtatt tre politisk prioriterte saker; Oslofjorden, energi og jernbane.

Kommunene i Osloregionen er en del av nedbørsfeltet til Oslofjorden, der mange står foran betydelige investeringer i nitrogenrenseanlegg og oppgraderinger av vann- og avløpsnett.

Vårt innspill i energi- og miljøkomiteen vil i hovedsak legge vekt på vår bekymring for Oslofjorden og kommunenes rolle, samt behovet for tilgang på kraft og nettkapasitet. I høringen vil vi gi merknader til budsjettforslag fra Klima- og miljødepartementet og Energidepartementet.

2. Merknader til Statsbudsjett 2027

2.1. Merknader til kapittel 1420 – Miljødirektoratet

I Regjeringens budsjettforslag er den kritiske tilstanden for Oslofjorden som følge av en rekke negative påvirkninger godt beskrevet. Det er en bred politisk enighet om at fjorden må reddes. Osloregionen IPR har avgitt høringssvar til regjeringens forslag til ny tiltaksplan for Oslofjorden. Osloregionen IPR støtter det overordnede målet for planen. Videre støtter vi målet om bedre avløpsrensing og nødvendige tiltak for å redusere utslipp, der kommunene har et særskilt ansvar. Samtidig etterlyser Osloregionen IPR at Staten tar et helhetlig ansvar og bidrar med finansiering og skaper forståelse for en felles innsats. Vi viser til budsjettforslagets kapittel *Programkategori 12.20 Klima, naturmangfold og forurensning*

Osloregionen IPR forventer at Statsbudsjettet 2027 gir kommunene økonomiske virkemidler som gjør det mulig å gjennomføre nødvendige tiltak for å gjenopprette en frisk Oslofjord.

Osloregionen IPR mener at:

- Regjeringens forslag til organisatoriske grep i ny Oslofjordplan og oppfølgingen omtalt i budsjettkapittel 5 svarer ikke på behovet for et helhetlig og sektorovergripende ansvar for Oslofjorden. Staten må derfor etablere et eget Oslofjord-program, finansiert og organisert etter modell av Mjøsaksjonen, som samler stat, fylkeskommuner, kommuner, næringsliv og frivilligheten i en koordinert innsats for å forbedre vannmiljøet i Oslofjorden og i hele nedbørsfeltet.
- En statlig medfinansieringsordning må etableres for investeringene i nitrogenfjerning og andre ekstraordinære avløpstiltak, slik at kostnadene ikke ensidig belaster kommunene og fører til betydelige økninger i gebyrer for innbyggere. En finansieringsmodell må også inkludere incentiver til samarbeid om regionale anlegg.
- Det bør også vurderes om staten kan bidra med en statlig låneordning og/eller gi garantier for de lånene som kommunene eller interkommunale selskap (IKS) må ta opp i forbindelse med etablering av nitrogenrensing. Dette kan gi låntaker store besparelser på rentekostnadene.
- Dagens tilskuddsordninger til planlegging og prosjektering av anlegg for nitrogenfjerning bør videreføres og styrkes og det må bevilges økte statlige midler til utredning og etablering av regionale renseanlegg som imøtekommer dagens og fremtidens krav til rensing
- Merverdiavgiften for avløpstjenester må ytterligere redusere til 0%
- Virkemiddelapparatet og tilskuddsordninger må styrkes for å stimulere til innovasjon, teknologi- og næringsutvikling som bidrar til renere hav og vann, innenfor alle innsatsområdene i tiltaksplanen.

Osloregionen IPR vil også kommentere forslaget om at Natursats, Klimasats og tilskudd til klimatilpasning foreslås slått sammen til en ny tilskuddsordning (*Post 67 Tilskudd til klima- og natursatsprogrammer*). Regjeringen foreslår å redusere den samlede innsats betydelig, fra 418 til 133 mill. kroner. Osloregionen IPR mener dette er kostnadseffektive ordninger som mobiliserer til ekstra innsats i kommunene og samarbeid som stimulerer til kompetanseutvikling og erfaringsdeling. Vi er bekymret når det foreslås et så stort kutt.

2.2 Merknader til kapittel 1820 Energi og vannressurser og Kapittel 1830 Nett og Marked

Osloregionen IPR forventer at Statsbudsjettet 2027 bidrar til å sikre tilgang på kraft og nettkapasitet som gjør det mulig å realisere næringsutvikling og grønn omstilling i hovedstadsregionen.

Osloregionen IPR mener at:

- Oppfølging av regjeringens foreslåtte tiltakspakke for raskere utbygging av kraft og strømnnett må prioriteres.
- Det skal utarbeides finansieringsløsninger som avhjelper kostnadene for sluttbruker ved utbedring og utbygging av strømnettet
- Lovverket må tilpasses fleksible løsninger for kraftdeling i begrensede områder, som industriklynger og næringsparker, slik at energi kan utnyttes mer effektivt.
- Rammebetingelser og virkemidler til fjernvarme må styrkes for å redusere effektbelastningen, som vil styrke forsyningssikkerheten og utnytter lokale energiressurser som avfall, overskuddsvarme og bioenergi

Med vennlig hilsen
Målfrid Baik
Direktør
Osloregionen IPR